

Til
Arbeiderpartiet
Senterpartiet
Sosialistisk Venstreparti

Oslo, 30.09.2005

Ingen olje i Lofoten-Barentshavet!

Natur og Ungdom, Naturvernforbundet, Bellona, Greenpeace og ZERO vil med dette rette en sterk appell til de forhandlende partier om petroleumsvirksomhet i nord. Det har de siste dagene versert i media at naturvernorganisasjoner åpner for oljeboring i nord. Vi vil med dette avkrefte dette bildet og be dere om si nei til oljeboring i Lofoten og Barentshavet.

Lofoten og Barentshavet er blant verdens reneste havområder, og huser rundt 150 fiskeslag. Havområdene er gyte- og oppvekstområdet for noen av verdens viktigste fiskebestander. Nordområdene regnes som et internasjonalt viktig sjøfuglområde, og flere truede arter oppholder seg der. Disse unike ressursene er spesielt sårbare mot oljeforurensing.

Det er svært lite kunnskap om naturressursene i dette området. Så sent som i 2002 ble verdens største dypvannskorallrev oppdaget utenfor Lofoten. Norsk Polarinstitutt har sagt at det ikke finnes basiskunnskaper om artene i Barentshavet, og Statens Forurensingstilsyn mener at myndighetene ikke hadde et godt nok beslutningsgrunnlag da det ble åpnet for oljeboring i Barentshavet i 2003.

Stortinget har vedtatt alle områder på sokkelen har samme krav til beskyttelse. Ulykker og utslipp i sårbare områder vil generelt ha større konsekvenser enn andre steder. Samtidig vet vi at oljevernberedskapen er svekket og vil være tilnærmelesvis uten effekt i Barentshavet på grunn av mørketid, kulde og is. Det betyr at oljevirkosmhet i Barentshavet strider mot Stortingets forutsetninger for petroleumsvirksomhet på sokkelen.

En av de store utfordringene nordområdene står overfor, er menneskeskapt klimaendringer. Nordområdene vil bli rammet spesielt hardt av oppvarmingen, noe som vil få store konsekvenser for økosystemet i havet. Hvilke konsekvenser vet vi ennå ikke, men noen av fiskeartene har allerede vist tegn på å flytte seg nordover og østover. Dette er en problemstilling som ble neglisjert av Bondevik II-regjeringen i utredningsarbeidet om helårig petroleumsvirksomhet i nord.

Vi vet i dag nok til å peke ut områder som utvilsomt er for sårbare til å utsettes for petroleumsvirksomhet, og som derfor umiddelbart må gis beskyttelse som petroleumsfrie områder. Dette gjelder havområdene utenfor Lofoten og Vesterålen, Tromsøflaket, Lophavet, kystnære områder i Finnmark, havområdet utenfor Nordkapp samt Bjørnøya og Polarfronten. Videre må det tas høyde for at klimaendringene kan gjøre også andre områder mer følsomme for oljeforurensing.

Det er med glede vi har registrert at alle de tre partiene gjennom sine partiprogram har forpliktet seg til å opprette petroleumsfrie områder:

”Gjennom behandlingen av den helhetlige forvaltningsplanen avgjøre hvilke havområder som skal være petroleumsfrie og hvilke som kan åpnes for virksomhet.” (Arbeiderpartiet)

”De mest sårbare områdene må sikres som petroleumsfrie soner.” (Senterpartiet)

”SV vil gå imot petroleumsaktivitet i Barentshavet og rundt Svalbard, og foreslå at Lofoten skal være et petroleumsfritt område.” (Sosialistisk Venstreparti)

Da Arbeiderpartiet stoppet Hydros boring på Røst i 2001 var det et resultat av at høringer og klager påviste både faglige og prosessuelle uheldige omstendigheter. Både Miljøverndepartementet og Fiskeridepartementet grep aktivt inn mot boringe fordi de så det som nødvendig. Miljøorganisasjonene opplevde at vi fikk forståelse for våre innvendinger, både faglig og politisk, i disse departementene.

At boringene utenfor Røst ble stoppet, medførte at petroleumsvirksomhet i nordområdene ble et viktig forhandlingstema i forbindelse med Sem-erklæringen. Her ble det etablert en enighet om at en helhetlig forvaltningsplan, med en rekke delutredninger, skulle ligge til grunn for bedømmelse av en eventuell videre aktivitet.

Flere utredninger skulle gjennomføres, blant annet Konsekvensutredning av helårig petroleumsvirksomhet i Lofoten og Barentshavet. Utredningsprogrammet ble møtt med meget sterk kritikk, både fra miljøorganisasjonene og fra en rekke faginstanser, blant annet fordi evalueringer av tidligere forskning skulle utgjøre hele det faglige grunnlaget. Programmets manglende dekning av kunnskapshull ble tydelig påpekt i høringen, uten at dette ble rettet opp. Statens Forurensningstilsyn påpekte at utredningen ikke tilfredsstilte EUs krav til strategiske konsekvensutredninger, som innebærer at utredningen ikke er i tråd med Norges folkerettslige forpliktelser.

Utredningen av helårig petroleumsvirksomhet i Lofoten og Barentshavet ble politisk behandlet separat fra den helhetlige forvaltningsplanen, noe som førte til at Bondevik-regjeringen gjenåpnet de stengte blokkene i Barentshavet og gikk videre med tildeling av nytt areal i havområdet blant annet gjennom 19. konsesjonsrunde. Lofoten forble imidlertid stengt.

Gjennom saksbehandlingen rundt den videre oljevirksomheten i nord har miljøorganisasjonene søkt å benytte de muligheter demokratiet gir oss til å gi uttrykk for vårt syn. Organisasjonene har arbeidet med tunge prosesser, og utarbeidet omfattende innspill av høy faglig kvalitet. Det er med dyp bekymring vi gjennom disse prosessene har sett at den avtroppende regjeringen har redusert de demokratiske påvirkningsmulighetene, som nettopp var det avgjørende da Arbeiderpartiet stanset Røst-boringene i 2001.

Den forvaltningspraksis som nå føres er uheldig og innebærer at det ikke legges til grunn relevante konsekvensutredninger med et tilfredsstillende faglig nivå ved tildeling av konsesjoner. Det er grunn til å sette spørsmålsteget ved om denne forvaltningspraksis er i strid med folkeretten gjennom EØS-avtalen.

Etter utredningen om Lofoten og Barentshavet, har det ikke blitt iverksatt systematiske prosesser for å dekke de kunnskapshull som ble påvist. Den forskning som nå pågår vil ikke benyttes i en vurdering av de faktiske konsekvensene av petroleumsvirksomheten i nord. For at forvaltningsplanen for Barentshavet skal bli et styringsverktøy, er det nødvendig med en systematisk tetting av kunnskapshull. Vi ber dere derfor sørge for en forvaltningsplan basert på gode faglige utredninger.

Vi er dypt bekymret for at det sterke trykket oljeindustrien utøver for å få fortgang i petroleumsaktiviteten i nord vil medføre igangsetting av slik aktivitet på sterkt sviktende grunnlag. Vi ber dere om å vurdere petroleumsaktivitet i Lofoten og Barentshavet utfra hensynet til de viktige naturressursene, reduksjon i utslipp av klimagasser og det mangelfulle kunnskapsgrunnlaget som foreligger.

Vennlig hilsen

**Natur og Ungdom
Ane Hansdatter Kismul**

**Norges Naturvernforbund
Lars Haltbrekken**

**Miljøstiftelsen Bellona
Frederic Hauge**

**Greenpeace Norden
Martin Normann**

**ZERO
Thomas Palm**